

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **V. M.**, zast. Mgr. Lucíí Růžičkovou, advokátkou se sídlem Jana Růžičky 1165/2, Praha 4, proti žalovanému: **Finanční arbitr**, se sídlem Legerova 1581/69, Praha 1, ve věci ochrany proti nečinnosti žalovaného, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **AXA životní pojišťovna a.s.**, se sídlem Lazarská 13/8, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 23. 8. 2017, č. j. 8 A 84/2017 - 56,

t a k t o :

Kasační stížnosti **s e** odkladný účinek **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Včas podanou kasační stížností se žalovaný (dále „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví uvedeného usnesení Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým bylo řízení zastaveno. Tímto usnesením byla také stěžovateli uložena povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 11 200 Kč a žalobci vrácen zaplacený soudní poplatek ve výši 1 000 Kč, přičemž v souvislosti s tím bylo žalobci uloženo, aby ve lhůtě tří dnů od právní moci daného usnesení sdělil městskému soudu číslo svého bankovního účtu. V řízení u městského soudu se žalobce domáhal ochrany před nečinností žalovaného.

[2] Stěžovatel navrhl přiznání odkladného účinku jeho kasační stížnosti. Návrh odůvodnil tím, že je přesvědčen o naplnění podmínek dle § 73 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Výkon napadeného usnesení pro něj znamená nepoměrně větší újmu, než jaká by přiznáním odkladného účinku vznikla jiným osobám. Náhradu nákladů řízení mu městský soud uložil zcela zjevně neoprávněně a na základě vady řízení. Žalobce ani jeho zástupce nejsou osobami v hmotné nouzi, tudíž na ně přiznání odkladného účinku nebude mít závažný dopad. Stěžovateli není znám žádný důležitý veřejný zájem, s nímž by přiznání odkladného účinku mohlo být v rozporu. Naopak je ve veřejném zájmu, aby finanční prostředky státu byly soukromému subjektu poskytnuty na základě věcně a právně správného rozhodnutí a nevystavilo stát ani žalobce zpětnému vymáhání po rozhodnutí o kasační stížnosti.

[3] V souladu s § 73 odst. 2 s. ř. s., ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s., vyzval soud žalobce, aby se k návrhu na přiznání odkladného účinku vyjádřil, a to ve lhůtě 10 dnů.

[4] Žalobce proti přiznání odkladného účinku kasační stížnosti neměl námitek. Zdůraznil, že hlavním smyslem jeho žaloby na ochranu proti nečinnosti bylo odstranění průtahů v konkrétním řízení a také postavení na jisto pravidel fungování stěžovatele do budoucna.

[5] Kasační stížnost nemá podle § 107 s. ř. s. odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat; užije přiměřeně ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat *odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.*

[6] Otázkou návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti v případě, kdy návrh podává žalovaný správní orgán, se zabýval i rozšířený senát. V usnesení ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006 - 49, č. 1255/2007 Sb. NSS, uvedl, že „[s] obledem na postavení správního orgánu v systému veřejné správy bude přiznání odkladného účinku kasační stížnosti k jeho žádosti vyhrazeno zpravidla ojedinělým případům, které zákon opisuje slovy o nenabraditelné újmě.“ Za ojedinělé případy pak lze považovat situace, kdy by nepřiznání odkladného účinku způsobilo závažné důsledky. Jako příklad závažných důsledků respektování soudního rozhodnutí uvádí rozšířený senát ve výše citovaném usnesení „vrácení řidičského oprávnění duševně choré osobě, vystavení zbrojního průkazu nebezpečnému recidivistovi, udělení povolení k obchodu s vojenským materiálem zločinnému podniku, apod.“

[7] Odkladný účinek kasační stížnosti představuje zcela výjimečný institut, kterým se mění účinky pravomocného rozhodnutí, a měl by být využíván pouze v situacích, kde výkon rozhodnutí nebo jeho jiné následky mohou působit značné obtíže. Kasační stížnost, jako mimořádný opravný prostředek, směřuje proti již pravomocnému rozhodnutí, a do doby rozhodnutí o kasační stížnosti je proto třeba na rozhodnutí krajského soudu pohlížet jako na správné. Pouze v případě naplnění zákonných podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je možno tuto zásadu narušit.

[8] Vedle formální podmínky, kterou je existence návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, musí být splněny další tři materiální předpoklady pro to, aby bylo možné takovému návrhu vyhovět: a) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat újmu, b) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, c) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 - 58, č. 3270/2015 Sb. NSS).

[9] První podmínkou přiznání odkladného účinku je prokázání vzniku nepoměrně větší újmy. Následně je na soudu, aby posoudil, zda tvrzená újma dosahuje intenzity nepoměrně větší újmy a zda by případné následky nepřiznání odkladného účinku byly srovnatelné s následky uvedenými v citovaném rozhodnutí rozšířeného senátu.

[10] Jak již Nejvyšší správní soud dříve judikoval, povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má stěžovatel (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 - 32). Od toho, kdo navrhuje přiznání odkladného účinku, se tak především očekává dostatečně konkrétní a individualizované tvrzení o tom, že mu v důsledku napadeného rozhodnutí vznikne nepoměrně větší újma, než jiným osobám, a vysvětlení, v čem spočívá tato újma a její rozsah. Vylíčení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit tomu, že negativní následek, jehož se stěžovatel v souvislosti s napadeným usnesením městského soudu obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Hrozící újma musí být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní.

pokračování

[11] Tvrzení stěžovatele ohledně hrozící újmy jsou zcela obecná, bez bližší konkretizace a ničím nedoložená. V návrhu na přiznání odkladného účinku nebyla uvedena žádná zásadní tvrzení ve smyslu usnesení rozšířeného senátu č. j. 2 Ans 3/2006 - 49, která by odůvodňovala přiznání odkladného účinku. Tvrzení dokonce nedosahují ani minimální intenzity předpokládané hrozící újmy. Stěžovatel zcela vágně konstatuje, že náhrada nákladů řízení byla uložena neoprávněně, na základě vady řízení a také, že je ve veřejném zájmu, aby finanční prostředky státu byly soukromému subjektu poskytnuty na základě věcně i právně správného rozhodnutí. Uvedené skutečnosti však nemohou odůvodňovat přiznání odkladného účinku, jelikož napadené usnesení městského soudu se považuje za věcně i právně správné, dokud Nejvyšší správní soud nerozhodne o opaku.

[12] Stěžovatel neprokázal naplnění již první z podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, tj. jemu hrozící újmy. Za takovou újmu rozhodně nelze bez dalšího považovat pouze povinnost uhradit náklady řízení. Za této situace není třeba zkoumat naplnění ostatních zákonných předpokladů pro přiznání odkladného účinku dle § 73 odst. 2 s. ř. s., tedy disproporcionalitu případné újmy a absenci rozporu přiznání odkladného účinku s důležitým veřejným zájmem.

[13] Soud dodá, že posouzení návrhu na přiznání odkladného účinku nemohlo v nynější věci ovlivnit ani vyjádření žalobce, který proti přiznání odkladného účinku neměl námitek. Postoj druhého účastníka řízení k takovému návrhu nemůže sám o sobě naplnit podmínky pro přiznání odkladného účinku. Jeho vyjádření by mohlo ovlivnit naplnění druhé podmínky - nepoměrně větší újmy pro stěžovatele, než jaká by mohla vzniknout jiným osobám, nicméně její splnění nelze zkoumat pouze ve vztahu k žalobci, ale je potřeba toho vztáhnout obecně k jiným osobám. Navíc je vždy nutné zkoumat naplnění všech tří podmínek uvedených v bodě [8] tohoto usnesení a nikoli pouze jejich části.

[14] Soud závěrem uvádí, že tímto usnesením nepředjímá rozhodnutí ve věci samé.

[15] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že stěžovatel neprokázal existenci podmínek pro přiznání odkladného účinku stanovených v § 73 odst. 2 s. ř. s. Z tohoto důvodu nebylo možno odkladný účinek kasační stížnosti podle ustanovení § 107 s. ř. s. ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. přiznat.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. října 2017

JUDr. Radan Malík
předseda senátu